יחידי

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

פרשת תרומה תשפ"ג / גליון רמ"ז

מפעלות חסידות

יחידי

לובן מיטץ / איינרעטן

0722 531 385

646 518 1014

השבוע בקו

חידוש השנה!

בשלוחה מיוחדת לשיעורי פורים,
נפתחה שלוחה מיוחדת לשמיעת

שיעורים בספה"ק
על ימי הפורים

מפי **החשובי המשפיעים** שליט"א

בשלוחה 30

הלימוד היומי בספרי חסידות

לשבוע הבעל"ט
ספה"ק כתר שם טוב

יום	סימן
ראשון	שצו (1)
שני	שצו (2)
שלישי	שצז
רביעי	שצח-א
חמישי	שצח-ב

דיבודי חסידות

עבודת הפרשה מספרי החסידות – בשפת המעשה

הסתפקות - עכשיו!

אוהב כסף שחותר להשיג עוד ועוד ממון, דומה לאותו צדוק שנכנס לישיבה כדי לאכול ולהשמין. הוא לא יכול "ליקח כביכול קודשא בריך הוא דהיינו אלקותו יתברך שמו"

זעליג וצדוק נכנסו לישיבה אחת עם משאלות שונות עד מאוד.

זעליג ביקש להתעלות. ללמוד וללמד תורת השי"ת, להתפלל ולהתלהב בעבודה שבלב. הוא שמע שבישיבה זו מתעלים הרבה בעבודת השי"ת, והוא נרשם אליה בלב מלא רצונות.

לעומת זאת צדוק ביקש לאכול. לא ידוע מי סיפר לו, אבל הוא שמע שבישיבה הזאת נותנים לאכול טוב, סעודות שלימות ודשנות - שניתנו אגב כדי שיהיה לבחורים כח ללמוד - וכיון שצדוק ניחן בטעם טוב, הוא החליט שהוא נכנס לישיבה הזאת. אה, איזה צ'ולנט! איזה קוגל...

למעשה גם זעליג וגם צדוק ניהלו סדר יום לתפארת. צדוק לא היה לו מה להתבייש מזעליג. הוא ידע מה זו סברא טובה בעיון, וגם ידע מה זו התבוננות והתלהבות בתפילה, ובכלל השתתף בכל סדרי הישיבה ברצינות. הוא לא ניסה לזלזל באף פרט מעניני הישיבה. הוא בסך הכל התאמץ קצת יותר סביב האכילה, שהיא היתה התעסקותו המרכזית. אבל מלבד זה גם היה עוסק בעבודת השי"ת.

ובכל זאת, אחרי שלש שנות ישיבה, כשפסעו החוצה לעבר חופתם, זעליג היה בן עליה ואילנא רברבא שנטוע בהיכל ה', וצדוק יצא עב כרס שיודע גם ללמוד ולהתפלל קצת.

התייצב שם פישל המלמ' שבחבורה, והקשה למשגיח: איך זה ששני הבחורים האלה שכל כך השקיעו בכל סדרי הישיבה, כל כך שונים?!

חיוב גדול

ה'מאור ושמש' בפרשתנו מציב לנו יסוד פשוט עד מאוד שהוא **"חיוב גדול לכל מי שרוצה לכנוס להיות עובד ה' באמת"**, אך לפעמים מרוב פשטותו אנשים לא יודעים מזה.

את דבריו הוא מסב על דברי רש"י בתחילת הפרשה: "ויקחו לי תרומה - לי לשמי: תרומה - הפרשה, יפרישו לי מממונם נדבה".

וזה לשון קדשו: **"הנה כשאדם רוצה לבוא באמת לאמיתו לעבודת הבורא ברוך הוא, באמת לאמיתו, ליחד קודשא בריך הוא ושכינתא בכל עבודותיו, צריך לזה... שלא יאהב לקנות ממון הרבה, רק צריך להיות במדת הסתפקות להסתפק במועט, כי אם חס ושלום יהיה אוהב כסף, אזי לא יהיה יכול כלל לעבוד ה' באמת.**

"וזהו פירוש כוונת הרש"י עם פסוק 'ויקחו לי', כשתרצו ליקח כביכול קודשא בריך הוא, דהיינו אלקותו יתברך שמו, 'לשמי' - דהיינו לדבק קודשא בריך הוא ושכינתא, וזהו 'לי לשמי'... צריך לפרוש את עצמו מתאות ממון, וזהו 'יפרישו לי ממונם' - רצה לומר שצריך לפרוש עצמו מממון, שלא ירדוף אחר ממון, רק ההסתפקות, ואז 'ידבנו לבו לה'', ויהיה יכול ליקח 'לי לשמי' כביכול, דהיינו ליחד העולמות העליונים עם התחתונים באין סוף ברוך הוא וברוך שמו כמובן".

אם אדם רוצה לעבוד את השי"ת, ובפרט אם הוא רוצה ליחד את כל הענינים התחתונים להשי"ת, הוא פשוט לא יכול להיות אוהב כסף. אוהב כסף שחותר להשיג עוד ועוד ממון, דומה לאותו צדוק שנכנס לישיבה כדי לאכול ולהשמין. אדם שנמצא בעולם כדי להשיג כסף, יכול לעסוק עוד ועוד בתורה ובתפילה, והוא לא יזכה "ליקח כביכול קודשא בריך הוא דהיינו אלקותו יתברך שמו", כי לא זאת מטרתו ולא לכך הוא חותר. הוא מנסה לפשט את מציאותו בעוד כסף ועוד כסף, ולא להתחבר עם מציאות השי"ת. הכסף כאילו נותן לו ח"ו חלופה של חיבור מזויף. ההסתפקות היא אפוא תנאי פשוט ומקדים כדי לעבוד את השי"ת באמת.

פרישה מממון - תיכף ומיד

אך בא ה'מאור ושמש' ומוסיף עוד נקודה, ובנקודה זו הוא מדבר אלינו עוד יותר בחידוד:

"ואמנם יקרה לפעמים שנדמה לאדם שנצרך לממון, ונותן עיניו בממון לפי שעה, באומרו שלאחר זמן יהיה פרוש לשמו יתברך, על כן סיים רש"י ואמר 'נדבה' - רצה לומר שיהיה מיד, בלי להניח לימים הבאים. כי זה חילוק בין נדר לנדבה, שנדבה אומר 'הרי זו' ומפריש מיד, ונדר אומר 'הרי עלי' שמקבל על עצמו להפריש לאחר זמן, והבן". 'נדבה' משמעותה 'מיד'. אל תשאיר את זה למחר, תתחיל עכשיו לעבוד על תאוות ממון, כי בהסתפקות יותר מבכל דבר אחר, צריכים להתחיל מיד דווקא. וכל כך למה? כאן נמצא יסוד נפלא.

איפה אנחנו נופלים בתאוות ממון וחוסר הסתפקות? הרי כולנו יודעים שממון זה כלום. אלא מה? אנחנו צריכים לגמור את החודש, אנחנו צריכים לקנות דירה, לעשות בר מצוה, חתונה, ובקיצור, אנחנו צריכים כל הזמן כסף. אז אנחנו אומרים לעצמנו: נכון, צריכים לעבוד על הסתפקות, אבל לא עכשיו. כשתהיה לי דירה וכל מה שאני צריך בהרחבה, אז אתפנה לזה. עכשיו אני צריך כסף, אז כרגע אני לא יכול להתעסק עם זה. ולמעשה, נופלים ח"ו לרדיפת ממון.

ובא ה'מאור ושמש' ואומר לך: **דווקא עכשיו!** אתה צריך כסף? בסדר גמור. אבל רק מה שאתה צריך. אל תעשה מזה ערך ואל תתחיל לאהוב ולרדוף את זה. דווקא עכשיו תעבוד על הסתפקות, כי עכשיו היא סכנת הנפילה. **והסיבה גם פשוטה:** לא כאן המקום להיכנס למה, אבל לכסף יש כח מושך אדיר. אנחנו מתחילים עם 'צורך', אבל אם לא נזהרים זה עד מהרה הופך ל'ערך'. פתאום השקל מקבל שווי משלו, כאילו הוא אליל שלם שכל החיים מסתובבים סביבו (ומיליוני משוגעים חיים ככה). לכן דווקא כשאתה צריך את הכסף, אז אתה צריך לעבוד על הסתפקות, כי מקום הנפילות הוא כאן. אם תחכה ליום שכבר לא יהיה לך 'צורך' בזה, אז כבר יהיה מאוחר כי זה יקבל כבר 'ערך' אצלך, ולך תמצא אנשים שהפסיקו לרדוף אחר כסף כשהיה להם מספיק... (וזוהי בכלל ההגדרה בתאוות ממון, כל עוד שרואים בזה רק 'צורך' זה בסדר, אבל ברגע שזה הופך ל'ערך' זה מעכב בעבודת השי"ת).

ומה זה אומר למעשה? שעכשיו ומיד אנחנו צריכים לחפש ולמצוא איזשהו מקום שבו אנחנו לא צריכים באמת את הכסף, ושם להסתפק במועט. להשריש כבר עכשיו - תוך כדי שעדיין אנחנו צריכים כסף כל הזמן - שאנחנו לא חיים כאן בשביל כסף. הכסף הוא בסך הכל צורך שאם אנחנו לא צריכים עדיף לנו בלעדיו. אנחנו כאן בשביל להתדבק עם השי"ת.

דוח אפנו

נקודה מתוך דא"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

העבודה המעולה היא להיות בן ועבד להשי"ת, שמרוב אהבתו הוא בטל לגמרי

המדרש (שמות רבה ג, א) ממשיל את הקמת המשכן אחר מתן תורה למלך שנתן את בתו היחידה לבעל, אמר המלך לחתנו, "בתי שנתתי לך יחידה היא, לפרוש ממנה איני יכול, לכן בכל מקום שאתה הולך עשה לי קיטון שאדור ביניכם". כך גם לאחר מתן תורה ציווה מיד "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". ויש לבאר הענין.

עוד יש לבאר למה נתינת התורה הקדושה ובניית המשכן היו דווקא על ידי משה רעיא מהימנא. כמו שהתורה נקראת "תורת משה" (יהושע ח, לב). וכן לגבי המשכן אמרו במדרש (שיר השירים רבה ה, א) שמשה רבינו הוריד את השכינה לארץ.

בשל"ה הקדוש (עשרה מאמרות ג, ד) מבאר שיש ארבע דרגות בעבודת השי"ת. הראשונה - לשם שכר בעולם הבא. השניה - מיראת השי"ת, שמתבייש לחטוא בפניו. השלישית - מאהבת השי"ת. והרביעית, שהיא המעולה, שהוא בבחינת עבד שהוא גם כן בן, 'עבד נאמן', שכל כך רוצה את השי"ת ואוהב אותו עד שנתבטל לגמרי ומחפש רק כבוד שמים. וזוהי דרגת משה רבינו, שעליו נאמר "כי עבד נאמן קראת לו" - הביטול הגמור להשי"ת.

ולא רק משה רבינו, אלא כל יהודי יש לו הארת נשמת משה רבינו, ויכול להגיע לאהוב השי"ת ולהתבטל להשי"ת. ועל זה נתן לנו השי"ת את התורה הקדושה, שאורייתא וקוב"ה חד, כדי שנתאחד ונתבטל על ידה להשי"ת. אבל כדי לזכות לזה צריכים אנו להכין עצמנו לזה שתהיה מציאותנו מכון לשבתו יתברך.

וזהו ציווי הקמת משכן, וכביאור האלשיך הקדוש "ושכנתי בתוכם - בתוך כל אחד ואחד", כי כל כוונת המשכן היתה שיהיו לבבות בני ישראל משכן להשי"ת. וזהו על ידי נדבת הלב, שאנחנו נתעורר בפנימיות לבנו להשי"ת, נעורר את החשק והרצון להיבטל להשי"ת, ולא להתגשם בתאוות גשמיות, כדי שתהיה מציאותנו מכון לשבתו, על ידי שכח התורה והמצוות יאיר בנו את הביטול להשי"ת.

וזהו שמבואר במדרש שהשי"ת אמר לנו שאינו יכול לפרוש מהתורה הקדושה, שהיא חד עם השי"ת, כי קוב"ה ואורייתא חד, ונתן לנו אותה כדי שנתאחד בו. ולכן ציווה עלינו להכין עצמנו שיהא לבנו משכן שישרה בתוכנו.

ועכשיו בחודש אדר אשר מרבים בשמחה, והזמן מסוגל למחיית עמלק - הרי הזמן מסוגל שתאיר בחינת משה רבינו, כי במלחמת עמלק נאמר "והיה כאשר ירים משה ידיו וגבר ישראל" (שמות יז, יא). והיינו בחינת הדעת דקדושה, שהיא בחינת משה רבינו, ושיתלהב לבבנו לעבודת השי"ת - היפך עמלק. ועל ידי התקשרות לצדיק אפשר לזכות לבחינה זו, בחינת משה - דעת דקדושה.

מקור: רעוא דרעוין תשע"ז; הדעה והדיבור שב"ג

נהנית מהגליון? זו ההזדמנות שלך להאיר ליהודים נוספים

נפשות ישראל רעבים גם צמאים לדבר ה'! תן להם לזכות לאורו של מרן הבעש"ט הק' בשפת המעשה

לתרום נקודת הפצה, התקשר: 05041-31519

קו ישיר לתרומות בנדרים פלוס: 0799-696-620

קבלת השבת

מה פשר העסק הרב ב'קבלת שבת', במזמורים וריקודים? ולמה צריך להמתין לשבת?

משפיע: שלום, אברהם יצחק, מה נשמע?, איך עבר עליך השבת, אחרי השיחות האחרונות שלנו על קדושת השבת?

אברהם יצחק: פיין. גאר פיין. היה בסדר גמור.

משפיע: אתה עונה לי די בקרירות. נשמע מתוך דבריך שלא היה משהו מיוחד...

אברהם יצחק: לא, לא התכוונתי. אבל אולי יש בזה משהו. אני מרגיש שדיברנו מדי גבוה... צו הויעך...

משפיע: דיברנו מדי גבוה?, הרי דיברנו פשוט'ע יסודות אין אידישקייט, יסודות שכל יהודי צריך לדעת. הרי דיברנו שיסוד השבת היא האמונה במציאות השי"ת והיא הכרה והכרזה שבורא עולם ברא את כל הבריאה יש מאין! זה נקרא דברים גבוהים? זה הרי דברים פשוטים...

אברהם יצחק: נכון. זה אכן דברים פשוטים, אבל אני צריך דברים עוד יותר פשוטים...

משפיע: מה כוונתך דברים יותר פשוטים?

אברהם יצחק: פשוט מאוד. חסר לי עדיין הרבה ידיעות בעניינים של שבת!, אני עדיין לא יודע מה זה קבלת שבת, מה זה קידוש, מה זה סעודות השבת, ובכלל מה זה הכנה לשבת, ומי כבר מדבר על תפלות השבת... כל מיני דברים יסודיים שאני מרגיש שחסר לי בהירות הבנה וחיבור, ופתאום אני מגיע עם כל מיני מחשבות מופשטות על הכרזת השבת, אמונה, יש מאין... אני מרגיש מרחף קצת...

משפיע: אני שומע. אתה צודק שנחוץ מאוד להתחבר ולהבין את משמעות על הפעולות שאנו עושים בשבת, אבל אני רוצה שתדע שעיקרו של השבת הוא דווקא הנושא שדיברנו עד כאן!, המהות של שבת היא בירור והמחשת האמונה במציאות השי"ת והכרזתה בתוך ליבנו, כפי שדיברנו שעל זה אנו צריכים להרבות במחשבות במשך השבת, זה שבת!, וכל מה שאמרת, קבלת שבת, סעודות תפלות וכו', הם דברים נחוצים עד למאוד, אבל הם כבר פרטים בתוך העניין של 'שבת'. 'שבת' גופא היא אמונה ובהירות במציאות השי"ת.

וכאשר האמונה ויסוד השבת ברורה לנו, מקבלים כבר כל הפרטים של השבת משמעות אחרת לגמרי. כי כל הפרטים של השבת הם תוצאות וענפים משורש העניין של שבת.

אברהם יצחק: אני שומע. זאת אומרת שאני עדיין צריך להמשיך לחשוב על היסוד של השבת, ובד בבד יכולים להמשיך וללמוד על כל פרטי השבת.

משפיע: נכון מאוד. כי מובן מאליו שכאשר המוח מונח באמונה ובקירבת השי"ת, אז התפלות והסעודות וכל סדר היום של השבת הם באופן נעלה ומרומם לגמרי.

אברהם יצחק: אבל בכל זאת הייתי רוצה לשמוע קצת על כל מיני חלקים של שבת - שהמשפיע קורא להם פרטים וענפים - קצת לקבל מושגים והבנה...

משפיע: נו, אדרבא. על איזה נושא רצונך לשמוע?

אברהם יצחק: יש לי כמה ענינים שאני רוצה לשמוע. אבל הייתי מתחיל עם נושא 'קבלת שבת'. מה זה קבלת שבת? נכנסים לבית המדרש עם 'מצב' שלם, רואים אברכים, צעירים וזקנים, מתחילים עם כל הברע"ן וההתלהבות קאפיטל אחר קאפיטל, וההתלהבות גוברת והולכת... מה הולך כאן? מה אנחנו עושים בקבלת שבת?

משפיע: מה אנחנו עושים? אנחנו מקבלים עלינו את מצות השבת! מובן מאליו שאנו מקבלים עלינו את המצוה בשמחה בשירה ובזמרה. מקבלים עלינו את המצוה של שבת!

אברהם יצחק: כן... אבל מה כל ה'מצב' סביב זה? לקבל את מצות השבת יכולים לעשות על ידי אמירת 'הריני מקבל עלי תוספת שבת', וכפי שאכן אני שומע את סבי שליט"א אומר בדרכו לבית המדרש 'הריני מקבל עלי תוספת שבת'... כאשר אומרים שמקבלים קדושת שבת מקבלים אותה! לשם מה צריכים את כל הקאפיטלאך? ובכלל, בכל המזמורים האלו בכלל לא מוזכר שבת... מה חושבים ומתלהבים כשאומרים את זה?

כקבלת פני אורח

משפיע: אה, עכשיו הגעת לנקודה. זה אכן עניין שכדאי ללבן. בעצם זה ברור, וכבר מפורש בדברי חז"ל, שכאשר נכנסת השבת יש עניין מיוחד 'לקבל' אותה, אז הבה אם כן נתבונן קודם כל על עצם עניין ה'קבלה', ואחר כך נראה 'איך' אנחנו מקבלים אותה.

ואת עצם עניין קבלת השבת, אנו רואים בצורה שחז"ל הקדושים מתארים לנו בגמרא שבת (דף קיט) איך קיבלו האמוראים את השבת, **'רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה, רבי ינאי לביש מאניה מעלי שבת ואמר בואי כלה בואי כלה'**. רואים כאן שצריכים לקבל ממש כפי שמקבלים אורח חשוב, כפשוטו ממש, מתלבשים ומתעטפים בבגדים חשובים ויוצאים לקראתו. זאת אומרת שאנחנו צריכים לתפוס שמגיע אלינו אורח חשוב, אורח ששמו שבת.

אברהם יצחק: זה קצת מעניין שמתייחסים לשבת כמו איזה מציאות. כאלו מדובר על אורח ממש שמגיע וצריכים לצאת אליו ולקבל אותו בסבר פנים יפות... אבל שבת זה הרי דבר רוחני, אי אפשר לראותה בעינים או למשש אותו...

משפיע: בדיוק כך. אנחנו מתייחסים לשבת ממש כמו אל אורח הבא אלינו. ממש כמו מציאות קיימת. הבנת טוב. בא אורח נכבד ואנו מקבלים אותו בסבר פנים יפות.

אברהם יצחק: זאת אומרת ש'קבלת שבת' פירושו כפשוט ממש, כמו קבלת פנים לאורח. מקבלים את השבת הבאה אלינו ומתרגשים לקראתו בואו. ועכשיו כבר פשוט מה משמעות הניגונים והריקודים בעת קבלת השבת, כי ככה אכן מתאים לעשות כאשר בא אורח חשוב. אבל האמת היא שעדיין קשה לי לקלוט מי זה האורח הזה? כי הרי אין אנו מדברים ממציאות גשמית שיכולים למשש אותה, אז איך אני מתאר את זה לעצמי? איזה אורח אני מקבל?

משפיע: צריכים אם כן לקלוט ולהפנים עוד פעם מה זה 'שבת'. שבת הרי כבר דיברנו שנתגלה בו כל יסודות האמונה, דהיינו שבשבת מאיר גילוי אלקותו יתברך עלינו, זאת אומרת שאנו נפגשים כביכול עם בורא עולם!, ולא רק אנו לבד, אלא כל הבריאה מתעלית ומתחברת עם שורשה. כאשר אנו אומרים שהשבת מגיעה, זה אומר ששורש ומקור חיותינו ושורש הבריאה כולה - שהוא בורא עולם עצמו - מתגלה ומאיר עלינו. ואנו מקבלים את הקדושה והגילוי הזה בהתרגשות ובשמחה, ואנו מבטאים את זה בכל מיני פעולות וצורות שונות, במחשבה דיבור ומעשה, כל המציאות שלנו נכנסת למצב של קבלת פני אורח חשוב ונכבד.

תוספת שבת: המתנה שמכניסה למצב

אברהם יצחק: שמעתי פעם שהיו גדולי ישראל שישבו והמתינו לשבת, פשוט ישבו בלי לעשות כלום והמתינו לביאת השבת...

משפיע: נכון מאוד. זה מפורש ברמב"ם שזה הצורה הנכונה להקביל את פני השבת, וכלשונו הזהב (הלכות שבת ל ב) 'איזהו כבוד זה שאמרו חכמים שמצוה על אדם לרחוץ פניו ידיו ורגליו בחמין בערב שבת מפני כבוד השבת ומתעטף בציצית **ויושב בכובד ראש מיחל להקבלת פני השבת** כמו שהוא יוצא לקראת המלך, וחכמים הראשונים היו מקבצין תלמידיהן בערב שבת ומתעטפים ואומרים בואו ונצא לקראת שבת המלך'. כתוב כאן מפורש שחלק מכבוד השבת הוא להמתין ולצפות לביאת השבת. וטוב מאוד שהזכרת נקודה זו, כי זה נותן לנו פתח להכנס יותר בעומק להבין את משמעות קבלת פני האורח ששמו שבת.

אברהם יצחק: איזה עומק יש בזה?

משפיע: שים נא לב מה משמעות של להמתין ולצפות? ננסה לדמיין על איזה דבר שאנו ממתינים לו, נקח אפילו דבר קטן כמו המתנה לאוטובוס, ונשים לב כי המושג 'המתנה' מבטא כמה דברים, ראשית כל כאשר אנו ממתינים אנו מרוכזים לגמרי בדבר העומד לבוא, ושנית, ההמתנה פועלת להסיח דעת מכל מיני דברים הסובבים אותנו. ולפעמים כאשר ההמתנה היא על דבר שיהיה לנו תועלת וסיפוק גדול מאוד תגרום ההמתנה לצאת לגמרי מהמצב שבו אנו נמצאים, דהיינו שכל מה שיש לי כבר לא נחשב אצלנו לכלום, כי אנו רוצים כבר לראות את עצמינו במצב החדש.

ונקוט משל של אדם המתגורר בדירה קטנה וצפופה, וב"ה עלה בידו לעבור לדירה חדשה ומרווחת, הכל כבר מוכן ומזומן, והוא רק ממתין לאיזה אישור מסוים שהדבר ייצא לפועל למעשה, האדם הזה כבר בכלל אינו רואה את הדירה הישנה, על אף שהוא עדיין מתגורר בה, הוא כבר איינו מתייחס אליה לגמרי, ואפילו שעד עתה הסתדר די טוב בדירה הקטנה, עתה כאשר הוא ממתין כבר לדירה החדשה, כבר איננו מסוגל להנות מהדירה הישנה. זאת אומרת שההמתנה כבר הכניסה אותו בפועל למצב החדש.

אברהם יצחק: נמצא שחלק מקבלת השבת הוא ההמתנה לביאת השבת, כי דווקא על ידי ההמתנה אני מקבל את השבת.

משפיע: טוב מאוד. נו, תסביר אתה הלאה...

אברהם יצחק: כי קודם כל כאשר אני ממתין זה גורם שאני חושב על השבת, אני חושב על מה שעומד להגיע ומתייחס אליה כראוי, וזה הנקודה הראשונה שהזכיר המשפיע. וחוץ מזה, ההמתנה גורמת שאני מנער ומסיח את עצמי מעניני החול והחולין, וזה עצמו דבר הגורם לזכות לקבל פני השבת. וזה בעצם הנקודה השניה שהזכיר המשפיע.

משפיע: נפלא ביותר. ועתה תרשה לי להמשיך את הנקודה השלישית שהזכרת: כי כאשר אנו ממתינים אל השבת אנו צריכים לתפוס איזה דבר נפלא ומרומם מגיע אלינו, שההתרגשות ממנה תביא אותנו שכבר לא נהיה מסוגלים להמשיך במציאות הקודמת של ימות החול!.

ולכן עבודת ההמתנה היא מביאה ומכניסה אותנו אל קדושת השבת, ועל ידי עבודה זו אנו 'מקבלים את השבת', כי ההתרגשות הזו מוציאה ומחלצת אותנו מהמציאות הגשמית שלנו ומכניסה אותנו לעולם אחר לגמרי, אל הקודש פנימה, בעולם השבת!

ועם זה תבין גם את ההבנה הפנימית בעניין 'תוספת שבת'. כי ההמתנה היא עבודה השייכת דווקא כאשר עדיין חול והשבת עדיין לא באה, ואנו מרוב התרגשות וציפיה לביאת השבת כבר לא מסוגלים להמשיך בסדר היום שלנו ולעסוק בעיסוקים אחרים, והדבר היחיד שאנו יכולים לעשות הוא פשוט לשבת ולהמתין לביאת השבת.

וזה הוא העומק של מצות 'תוספת שבת', שנצטוינו להוסיף מחול על הקודש ולקדש חלק של ימות החול בקדושת השבת. כי זה חלק מכבוד שבת, כמו שראינו בדברי הרמב"ם.

אברהם יצחק: נפלא מאד.

ברכת מזל טוב
ליידידנו החשוב והנכבד מחשובי תומכי מפעלות החסידות
הרה"ח ר' **יהודה צבי ווייזער** שליט"א
לרגל נישואי בנו למזל טוב
מזמוה מרן הבעש"ט הקן הצדיק דר"ע יחזי לשבח בית נאמן בישראל
שיתקיים בע"ה ביום חמישי באולם 'אינגליכט'

1000 גליונות לזיכוי הרבים
נדבת הרב ר' **שלום יעקב שמחה קאהן** שליט"א
לרגל הולדת בנו למזל טוב
מזמוה מרן הבעש"ט הקן הצדיק דר"ע יחזי לשבח מבנו רוב נחת

נדבת הרה"ח ר' **ישעי' אשר זעליג בר"ד סאמעט** שליט"א
לרגל הולדת בנו למזל טוב
מזמוה מרן הבעש"ט הקן הצדיק דר"ע יחזי לשבח מבנו רוב נחת

לעילוי נשמת הרה"ק ר' **ישראל** ב"ר **אברהם מרדכי** זצוק"ל
ה'בית ישראל'
נלב"ע ב' אדר תשל"ז
נדבת הרה"ח **הרוצה בעילום שמו** שליט"א

נדבת הרה"ח ר' **אברהם יצחק בר"מ מארקאוויטש** שליט"א
לברכה והצלחה בכל העניינים
מזמוה מרן הבעש"ט הקן הצדיק דר"ע יחזי לשבח מכל הכיוון
בהוצאת הבמבטמות

מעלת התחתונים

איך דברי האר"י הק' שתכלית הבריאה הוא לגלות מידותיו לנבראיו, מסבירים את המעלה של 'דירה בתחתונים'? למה תבע הבעש"ט הק' ליהודי פרוש מעולם הזה, שיודה לה' דווקא על ענייניו הגשמיים? ומה השייכות המיוחדת של הדברים לחודש אדר?

א

איכות הדירה - לאשתמודעא אלקותו

חז"ל הקדושים במדרש תנחומא גילו לנו, כידוע, כי תכלית בריאת העולם הוא כי 'נתאווה לו הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים'.

ועצם העניין למה התאווה לזה השי"ת, הוא למעלה מטעם ודעת, אשר זה עומק ההגדרה של 'נתאווה הקב"ה', שביארו הצדיקים שהוא כמו 'תאווה' כביכול, למעלה מכל טעם ודעת. וכלשון קדשו של הרה"ק בעל התניא זי"ע: 'על תאווה אין שואלים קושיות'. (ולגבי כל טעמי הבריאה השונים שנאמרו ע"י רבותינו הראשונים, כבר אמר המגיד הק' מקאז'ניץ זי"ע שפשיטא שאין בזה הסברים על רצונו הפשוט אשר לית מחשבה תפיסא ביה, ואינם אלא טעמים שהשי"ת שם בדרגת הנבראים, ואכמ"ל בעומק העניין). אך מה שנוכל להתבונן, הוא על **איכותה של הדירה בתחתונים** אשר לה נתאווה השי"ת, **באיזה צורה היא הדירה להשי"ת ע"י התחתונים?**

ונקדים עם דברי רבינו האריז"ל זי"ע אשר כותב כי תכלית מה שברא השי"ת את עולמו הוא בגין לאשתמודעא אלקותו, כי השי"ת רצה לגלות את שמותיו וכוחותיו וכינוייו ומעשיו לנבראים.

ופשטות ביאור דבריו של האריז"ל זי"ע הם על דרך שכאשר חכם מחבר ספר, שהספר מגלה את החכם, כי דרך הספר יוצאת חכמת החכם לעולם, כך הוא הבריאה, שהוא כמו חיבור שהשי"ת חיבר, כדי שדרך הבריאה נוכל לראות את חסדו ורחמנותו וכל מידותיו הקדושות, שהן מנהיגות את הבריאה הזו. (כשהתכלית העיקרית בכל זה היא לעלות מגילוי מידותיו ית' לגילוי אלקות עצמו כביכול, לידבק באין סוף עצמו ע"י עבודה).

משל נוסף על הדברים היא **חיות הנשמה בתוך הגוף. ה**נשמה היא מהות רוחנית שאי אפשר להשיגה, אך ה**גוף** מגלה אותה. כי ע"י שאנו רואים גוף חי ומתנועע, אנו רואים את הנשמה שמחיה את הגוף. וכל כח שמתגלה ע"י הגוף, מגלה לנו על כוחות הנשמה. כשאנו רואים את הגוף מדבר דברי חכמה, אנו לומדים על החכמה של הנשמה, וכן הלאה, בעומק יותר ויותר. וכמו כן כל חלקי העולם מגלים לנו את אלקותו ית', אשר הוא ית' מחיה את כולם.

ב

ההסבר: תחתון והתגלות, היינו הך

והנה באמת דברי קדשו של רבינו האריז"ל האמורים, הם הם דברי חז"ל שתכלית הבריאה היא להיות לו דירה בתחתונים, ודבריו ודברי חז"ל משלימים ומשתלבים יחד זה עם זה, אלא שלהבין זאת נצטרך לשוב ולהתבונן עוד קימעא בדברים הקדושים.

ראינו בדברי האר"י הק', שהעולם הגשמי נברא כדי לגלות את אלקותו ית', כספר המגלה את המחבר, וגוף המגלה את הנשמה. אך יש לנו עדיין להסביר, למה אכן אי אפשר לנשמה להתגלות כי אם ע"י דבר תחתון כמו גוף גשמי?, למה אכן ביקש השי"ת להתגלות לנבראיו דווקא בעולם גשמי תחתון כזה?

וההסבר בזה הוא, כי כל דבר כמה שהוא יותר תחתון, גשמי, ורחוק - דווקא אז יש בזה יותר התגלות והכרה, וכשעלה ברצונו ית' לגלות אלקותו לנבראים, דווקא העולם הגשמי התחתון הוא זה שמביא את ההתגלות וההכרה החזקה ביותר.

השי"ת בעצמו, הוא הרי עליון על כל העליונים, ואכן לכן הוא נקרא 'אין סוף', ו'לית מחשבה תפיסא ביה כלל'. א"א כלל להיות בו שום הרגשה, תפיסה או הכרה. וגם העולמות העליונים, אשר אורו ית' עדיין מופיע בהם יותר, גם בהם אין לנו כל השגה או הרגשה. אך כמה שאורו ית' יורד ומשתלשל לעולם תחתון יותר שוב אנו מתחילים לקבל השגה והרגשה מסויימת. ועד שזה מגיע לעולם הזה הגשמי, שהוא העולם הכי תחתון, שם יש לנו כבר את ההרגשה וההכרה המלאה. את הרובד הגשמי של העולם אנו יכולים לתפוס לגמרי בכל פרט ופרט שבו, אנו רואים כל דבר איפה הוא מתחיל ואיפה הוא נגמר, ומרגישים וחיים אותו בכל הרמ"ח ושס"ה, כי גשמיות הוא מציאות של התגלות.

ואפילו בתוך חיי העולם הזה עצמם, רואים אשר ככל שמדובר בדרגה חיצונית ותחתונה יותר, זה יותר מורגש וניכר, וככל שעולים לרובד עליון יותר, רוחנית ונפשית יותר, התפיסה וההרגשה שלנו היא חלשה יותר. זו הסיבה למה כאשר נצא לרחוב בין אנשי עולם הזה ונפגוש אנשים שמסתובבים מרוצים ושמחים, ונשאל לסיבת שמחתם, יותר מצוי לשמוע אנשים שיסבירו את שמחתם בכך שהרויחו הרבה כסף, או בכך שהגיעו לאיזה מעמד, מאשר למצוא כאלו שיסבירו שמחתם עם עצם החיים, עם עצם היותם אדם - על אף שכולי עלמא מודי שכל הון דעלמא אינו שווה מול החיים עצמם... ועד כדי כך מגיעים הדברים, שאפילו כשנעצור אדם ברחוב ונשאל אותו, מה אתה?, על פי רוב הוא ינקוב לנו את שם המקצוע שבו הוא מתמחה, 'אני רב' 'אני מגיד שיעור', 'אני אברך כולל', מעטים יענו לנו את המהות האמיתית שלהם: אני אדם!, אני יהודי!.

והסיבה היא אחת, וכאמור, כמה שהדבר עליון יותר כך הוא פחות מורגש וניכר, וכמה שהוא תחתון יותר הוא יותר מורגש וניתן יותר למישוש. ולכן, המתנה של עצם החיים, דווקא בגלל שהוא מתנה הרבה יותר עליונה, מהצלחות שונות ב'קנאה תאווה כבוד', דווקא לכן היא פחות מורגשת. ואכן האדם המגושם והתחתון נמשך יותר לחיות את החלקים החיצוניים והתחתונים יותר בנפשם, של קנאה תאווה וכבוד, שהם הדברים המורגשים ונתפסים לו במלוא התוקף, מאשר לחיות המתנה והשמחה של עצם החיים, אין בזה הרגשה חזקה כ"כ.

וזה הוא אם כן רצונו ית' להיות לו דירה בתחתונים, אשר היינו הך עם רצונו לגלות אורו לנבראים כמבואר בדברי האר"י. כי דווקא הדירה בתחתונים, זה מביא את גילוי אורו ית', באופן מושלם.

ג

הודיה על גשמיות, יותר חיבור

ולהמחשת הדברים איך זה נוגע לנו בעבודה, נביא את הסיפור הידוע המקובל על מרן הבעש"ט הק' טרם התגלותו.

הבעש"ט הק' נדד אז בין העיירות כצדיק נסתר, והוא פגש באחת העיירות, יהודי פרוש שישב כל היום על התורה ועל העבודה בביהמ"ד, בלי להזדקק לשום עניין גשמי. הבעש"ט הק' נגש אליו והחל לשאול אותו על מצבו בחיים בבריאות ופרנסה, והפרוש שהרגיש מרומם מכל ענייניו הגשמיים, לא רצה להתייחס לדבריו, והודה לה' רק על הצלחתו בענייניו הרוחניים, אך הבעש"ט הק' הוסיף להפציר בו, וביקש לחלץ מפיו דברי הודיה לה' דווקא על ענייניו הגשמיים ההולכים בטוב.

הסיפור הזה מלמד שגם כשהיהודי הודה לה' על הצלחתו ברוחניות, הבעש"ט הק' לא הסתפק בכך, והוא הוסיף לתבוע ממנו שיודה לה' על עניינים גשמיים בדווקא, והיא ממש הנקודה האמורה, ששלימות התגלות אורו ית' הוא דווקא ע"י הדרגות התחתונות והגשמיות ביותר!.

דווקא כאשר יהודי מודה לה' על מתנות גשמיות, הוא מתחבר לה' בכל הכח ובכל הלב, יותר מכל השגות רוחניות אחרות!. כי הרי אצל שפלים כערכנו, הגשמיות הוא המציאות המוחשית שהכי נקלטת בלבנו, וכשהגשמיות עצמה מגלה לנו את חסדי ה', וכמובן, יותר ממה שאנו מודים על המתנה הגשמית עצמה, אנו מודים על החיבור לה' המורגש לנו באמצעות המתנה הגשמית, הודיה כזו היא ההתגלות המושלמת ביותר של אורו ית' בתחתונים.

ולכן הדריכו צדיקים, לעסוק בדיבורי הודיה פשוטים ובדווקא על המתנות התחתונות ביותר שלנו, להודות על כך שהצלחנו בלימוד כמו חבר פלוני שקינאנו בו, וכל כדומה לזה. כי דווקא כשעניין תחתון מביא אותנו לחיבור לאורו ית', זה חיבור לה' באופן מורגש וגלוי יותר, וזה מילוי הכוונה העליונה של דירה בתחתונים בשלימות.

ד

אלופו של עולם דר - אדר

וראוי לציין כשעוסקים בעניין זה, כי ימים אלו שייכים במיוחד לעבודה זו, כי ידוע מה שרמזו צדיקים כי הנוטריקון של אדר הוא **א' דר**. דהיינו שהמהות הפנימית של החדש הזה הוא, שבו אלופו של עולם - הרמוז בא' - דר בתחתונים. וגם אם פשוט שדירתו ית' בתחתונים אינה רק באדר, וזו היא הרי התכלית הכללית של כל הבריאה, ש'נתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים', אך בכל זאת גילו הצדיקים כי לחודש הזה יש קשר מיוחד עם התכלית הזו.

הדברים מתבטאים מזוית נוספת בכך שדווקא בתחילת זה החודש קוראים בתורה את פרשת 'תרומה' העוסקת בבניין המשכן, שהיא עשיית הדירה לו ית' בתחתונים, אשר הקריאה מעוררת את העניין כידוע.

ההסבר שנאמר בדברי הצדיקים על השייכות של חודש זה ל'דירה בתחתונים', הוא בהיותו החודש האחרון בשנה, אשר משמעותו הפנימית היא שהוא גם החודש התחתון בשנה.

והוא ע"פ המתבאר בספה"ק כי הסדר של חדשי השנה המתחיל בניסן ונגמר באדר, הוא סדר של קומה פנימית של השפעה אלקית, אשר ניסן הוא 'ראש חדשים', דהיינו שבו יורדת השפעה אלקית באופן מרומם ודק, ומחודש לחודש בסדר החדשים הולכת ההשפעה ומתעבה, עד שבאדר שהוא החודש האחרון בקומה, ההשפעה האלקית הוא באופן הכי תחתון, ולכן זה הזמן השייך לעניין של דירה בתחתונים.

מעובד מתוך שיעורו של המשפיע הגה"ח ר' בן ציון אפל שליט"א

רשפיה / כללי וחיצי קודש ממאודי החסידות

אי אפשר לנצח את היצר, כי אם על ידי 'שמחה'

הרה"ק ה'בעל התניא' זי"ע (יעוי"ש בתניא פכ"ו-כ"ז-כ"ח בדרכי קניית השמחה)

ת גת, מירון, צפת, רחובות, וישובים נוספים על ידי המפיצים המסורים. להפצה באזור מגוריך או תרומת גליונות התקשר למספר 05832-88350

עשיר ורש נפגשו

דלת הבית של הצדיק מליסקא, נפתחה לשני היהודים שעמדו על הפתח. הם צעדו אל תוך הבית רווי ניחוחות תבשילי השבת המתקרבת, והובלו אל החדר הפנימי לפני הצדיק הקדוש.

זה עתה הם באו מן הדרך, צמד החסידים ההונגריים - זעליג ומשה דוד, ומבקשים הם עוד טרם פרוס השבת ליטול ברכת שלום-עליכם מרבם הקדוש, כמו להודיע בכך על בואם להסתופף בצל הקודש.

השניים נכנסו לקודש הקדשים פנימה בחדר הרה"ק, נטלו ברכת שלום קצרה מהרה"ק. ואז רכן משה דוד אל השקית שהביא עמו, הוא שלף משם שני פמוטות נחשת מעוטרות וממורקות, והושיט בקידה להרה"ק.

"כל המביא דורון לתלמיד חכם כאילו מקריב ביכורים" (כתובות קה:) אמר משה דוד בקול רועד ונרגש מול הרה"ק.

הרה"ק נענה בנהרת קודש, ששוויה היתה למשה דוד יותר מכל הון דעלמא, והשניים יצאו מן הקודש.

צעדיו של משה דוד התרוננו ביצאו מן הקודש, ולבו רקד לשמים.

הוא סובב פניו המאירות אל זעליג ידידו בהתרגשות גודשת. 'מה אתה אומר זעליג?' ביקש לראות את ידידו שמח בשמחתו.

פניו של זעליג נשארו חתומות. 'יפה מאד'. הגיב כמי שכפאו הנימוס.

'גם כן מנחת ביכורים... פמוטות נחשת הוא מביא לרבי... והוא עוד שמח עד השמים...' לעג זעליג העשיר על ידידו בלב מלא בוז.

הוא לא אמר מאומה למשה דוד, הוא המשיך לצעוד ליד משה דוד הממשיך לעלוז, והמשיך לאפק את הרהורי לבו הסוערים. 'איך הוא לא מבין, משה דוד? מי מבקש ממנו להביא את הפמוטות העלובות שלו לרבי? אם אין לו אפשרות להביא פמוטות לרבי כמו שצריך, שלא יביא בכללי!'.

את הכאב האמיתי שבער בו, על הפגם בכבוד שלו עצמו, כאשר הוא, זעליג העשיר הגדול, התלווה למביא מנחת הנחשת העלובה, הוא לא ההין להעלות אפילו על מחשבתו שלו עצמו. נוח לו לחשוב שהוא כועס על כבוד הרבי, מלקלוט שהוא נלכד ברשת הגאווה המאוסה.

'בהזדמנות הקרובה שאגיע לליסקא, הפמוטות יוחלפו!' הבטיח זעליג תיכף לעצמו. 'אני כבר אדע להביא מנחת ביכורים כפי שמתאים...'.

רק משנקבעה ההחלטה בלבו של זעליג הוא נרגע מסערת רוחו.

נסיעתו הבאה של זעליג, לחצר הקודש, כללה גיחה קצרה לחנות הזהב היקרה ביותר באזור, שם בחר את הפמוטות היקרים ביותר בחנות, כידו הרחבה והמלאה, והמשיך בלב זחוח בדרכו לעיירת רבו.

בערב שבת קודש הבא, לסדר כי תבא, כבר צעד נרגש לבית הרה"ק עם הפמוטות בידו, ונכנס אל הקודש פנימה.

זעליג שם את פמוטות הזהב הנוצצות על השולחן לפני הרה"ק. "תחת הנחשת אביא זהבם" הבריק בזחיחות דעת, במליצה מלשון הנביא בהפטרה באותה פרשה. "במקום פמוטות הנחשת העלובים, ישתמש מעתה רבינו עם פמוטות הזהב, כיאות לכבוד שבת מלכתא".

נענה הרה"ק ואמר: "עד שאתה פונה להפטרה של הפרשה, הבה נראה מה כתוב בפסוקים של התחלת הפרשה".

הרה"ק פתח חומש מול זעליג הנדהם, והראהו על הפסוק "ולקח הכהן הטנא מידיך".

"האם ידוע לך מה היה הכהן עושה עם הטנא?" פנה הרה"ק רבי הירש'עלע לזעליג, "חז"ל הק' כותבים לנו על כך" התחיל הרה"ק לענות בעצמו, "שני סוגי 'טנא' היו, העשירים היו מביאים את הביכורים שלהם בקלתות של זהב וכסף, והעניים היו מביאים בסלי נצרים. ואת קלתות הכסף והזהב של העשירים היו הכהנים מחזירים לבעלים, ואילו סלי הנצרים של העניים היו הכהנים לוקחים לעצמם.

"חז"ל הקדושים אומרים על כך, ש'בתר עניא אזלא עניותא', דווקא העני, הוא זה שאינו מקבל אף את הסל הפחות שלו בחזרה מהכהנים.

"תאמר לי אתה, זעליג" פנה אליו שוב הרה"ק. "מה ההגיון שבדבר? מדוע באמת לעשיר משיבים את כליו ולעני לא?"

זעליג נבוך לרגע. אך הרה"ק המשיך תיכף בדבריו. "הקשב נא זעליג לסיפורם של העני והעשיר ותבין.

"בעיר רחוקה מירושלים, התגורר לו איש יהודי כשר ותמים, אשר לו חלקת שדה קטנה שקיבל בירושה מאבותיו, ובה כמה עצי זית בודדים. יום אחד רואה היהודי שזיתיו ביכרו, ורגשי ההודיה מציפים אותו על חסד ה', והוא מבקש לעלות לירושלים, להקריב את פרי ביכוריו לה'.

"דא עקא שעני מרוד הוא, ואין ידו משגת אפילו לקנות כלי ראוי להבאת הפירות, על כן פונה הוא אל הנחל, וקוטף כמה קנים וגבעולים ומתיישב באהבה לקלוע מהם את סל הנצרים שלו, ועולה הוא אח"כ לירושלים, עם סלו וביכוריו. וכמובן שביכיורו מתקבלים לרצון ולנחת רוח לה', יחד עם הסל ג"כ שנשאר אצל הכהנים.

"לעומתו, ידידו העשיר, מגיע יחד עמו לבית המקדש עם ביכוריו. אך לבו רחוק כרחק מזרח ממערב, מלבו הטהור של העני. הוא איש גאה, בעל עינים רמות, וכדי להבליט את עצמו הוא שם את הבכורים בכלי זהב מפואר, להראות יקר תפארת גדולתו.

"וכי מעוניין הכהן בכלי מתועב כזה, שמלאה בכוונות של גאווה סרוחה? פשיטא שהוא משיב לו את כלי הזהב על פניו.

ובעוד הרבי מסיים את דבריו האחרונים, לקח הוא את שני פמוטות הזהב מעל השולחן, ותחב אותן בידו של זעליג... שקיבל מוסר השכל פולח כליות, בגנות הגאוה המאוסה מחד, ומאידך יוקר הרצון הטהור מאת כל איש אשר ידבנו לבו.

אנה אבקשך

שאלות והתלבטויות בעבודת השי"ת

התורה נופלת אל תוך הקליפה?

שאלה:

בגליון פרשת יתרו שנה זו הרחבתם אודות עבודת התשובה לפני הלימוד, כמבואר בספרי חסידות. הובאו שם באריכות ובהרחבה ארבעה טעמים לדבר, אך לא הובא שם טעם אחר שראיתי בספרי חסידות, שאם האדם מקיים תורה ומצוות בלא תשובה, הרי הוא מוסיף חיות לקליפה ח"ו, וכידוע מהרבה סיפורי צדיקים. ורציתי להבין דבר זה. כי מעולם תמהתי כיצד ייתכן כזאת, והרי מדובר בתורת ה' ומצוותיו, וכיצד יוסיפו חיות לקליפה?!

תשובה:

אכן, בגליון הנ"ל הורחב יותר על הדביקות הנמנעת מכח החטאים, אך יתר על כן נמצא בדברי הספרים הקדושים תוכחה נוקבת שכל התורה והמצוות הנעשות בלא תשובה מוסיפות חיות לקליפה, ונבאר את הדברים ונבהירם כדלהלן בעז"ה.

א.

הנה הדברים מיוסדים על דברי האריז"ל שלרע אין קיום מצד עצמו. שהרי רק השי"ת הוא המציאות האמיתית, ואם כן גם הרע צריך לקבל חיות אלקית מצד הקדושה, ולכן הוא משתוקק שיהודי קדוש יחטא רח"ל - כלשון הכתוב "ואליך תשוקתו" - כי על ידי זה הוא מקבל חיות אלקית (שנופלת לקליפות).

אלא שהחיות האלקית שבחטאים לא מספקת לו, כי מדובר בחיות נמוכה מאוד, לכן הוא רוצה את החיות האלקית שבתורה ובמצוות. ודברים נוקבים כתב הגה"ק הרבי ר' יהונתן אייבשיץ זי"ע בזה, שלפעמים הרע נותן לאדם לקיים תורה ומצוות הרבה, בהיות שאותו אדם הוא חוטא, ולכן לא אכפת לרע שהוא מקיים תורה ומצוות אלא אדרבה עוד מסייעו לכך, כי רוצה לקבל את החיות האלקית ממנו, כי כל החיות האלקית שבתורתו ומצוותיו הולכת אל הרע. והרי זה דומה למה שמפטמים את הצאן בטרם גזיזתם, פשוט כי רוצים לגזוז מהם צמר טוב, והרבי ר' יהונתן דורש זאת בכתוב "פדה עמך מעזים **צאנך מיד גוזזים".**

אולם שאלתך עדיין במקומה עומדת: הרי מדובר בתורה ומצוות, איך זה יורד אל הטומאה והקליפה?!

התשובה היא במשל פשוט לבן מלך שנתרחק מאביו והלך לגור עם חברים רעים. כשבן המלך ניגש עם כרטיס האשראי שלו להוציא כסף מהחשבון המלכותי, הכסף הולך לחברים הרעים, למרות שזה כספו של המלך. וכן בנמשל: אמנם התורה והמצוות הן אור השי"ת, אך החוטא ממשיך אותן למקום הטינופת.

ועדיין יש לשאול: הרי איני חוטא עכשיו כלל וכלל, רק יש לי חטאים מן העבר לדאבוני, ולמה שיוכלו החטאים **מן העבר** לקחת את תורתי ומצוותי **מהאי שעתא** למקום הטומאה?

התשובה היא כי בכל פעולה שהאדם עושה יש בה מחלקי נפשו, ונמצא שאם האדם חטא ח"ו, הרי באותם חטאים ישנם חלקי נפשו, ונמצא שיש חלקים ממנו הנמצאים ברשת הטומאה, ואם כן התורה והמצוות שאדם זה מקיים מתי שהוא מקיים - בחלקם שייכים למקום הטומאה, כי ישנם חלקים ממנו הנמצאים עדיין בצד הטומאה, ולכן הטומאה יכולה לינוק מחלקי הנפש האלו, על אף שמדובר בחטאי העבר בלבד.

והדבר ניכר באופן מוחשי, כפי שכתבו הספרים שזהו פשר הגאווה והישות שבא לאדם בעת לימודו, ומה שאדם יכול להשתמש עם התורה עצמה כסם המוות ולהצדיק את הרשע ואת החטא, **שלכאורה אין לך סתירה גדולה מזו:** כיצד ייתכן שיהיה כדבר הזה בתורה שהיא אמיתת מציאותו יתברך?! איך זה אפשרי שאדם ישיג אור מציאות ה' וירגיש מזה עצמו גאווה ומציאות עצמית נפרדת מכך?! **אלא הטעם** הוא משום שהתורה נתפסה ברשת הסטרא אחרא ח"ו. **ובאמת זהו כאב גדול ועצום,** כי במקום שהתורה והמצוות יביאו לגלות אור השי"ת, הרי הן רק מוסיפות חיות לקליפה ומביאות יותר הסתרה גאווה וישות וכו' כאמור.

אולם העצה והתרופה לכך אמורה, והיא התשובה שלפני התורה והמצוות, שעל ידי זה חוזר בן המלך לבית אביו, וחוזר אל השי"ת, ונמצא שכבר אינו ממשיך את האור אל ההסתר אלא אדרבה אל הגילוי ומאיר עליו ועל כל העולמות אורו יתברך.

ב.

אלא שכאן נדרשת הבהרה חדה וברורה עד מאוד, ושלא תצא ח"ו טעות ושגיאה שממנה הזהירו כל הספרים הקדושים, שח"ו יימנע וייחלש האדם אפילו משערה קלה של תורה ומצוות מתוך מחשבה שאינו רוצה לפטם את הסטרא אחרא בקליפה והסתר. **ח"ו מלחשוב כן.**

כי את זה צריך לזכור, שכל הירידה של התורה והמצוות לגלות הסטרא אחרא, היא **ענין זמני.** כי הרי מדובר כאן במצוה, באור ה'! ואור ה' הוא אור נצחי, ו"לא ידח ממנו נידח", ואין ספק שזה לא הולך להישאר שם. לא ייתכן שזה יישאר שם. אם היה איזה שהוא סיכון שזה הולך להישאר שם, אולי היה אפשר לחשוב כך. אבל באמת ברור הדבר באופן ודאי מכל ודאי שהתורה והמצוות יתגברו על הסטרא אחרא ויצאו משם, רק שהמסלול יהיה יותר קשה ומפרך ל"ע.

ולכן חובה לקיים תורה ומצוות בכל מחיר, ולא רק משום שבסוף התורה והמצוות יצאו מגלות הסטרא אחרא, כאמור, **אלא משום שדווקא הם יסייעו לך לצאת משם** - ביום צאתך מארץ מצרים. **ונמשיך עם המשל האמור:** אמנם הכסף הלך לחברים הרעים, אך כשהגיע היום ובן המלך התגבר עליהם (על ידי תשובה), עזר לו הכסף המלכותי שהיה לו לקנות נשק ולהתגבר איתו עליהם! כך גם בנמשל, דווקא התורה שלומד, אף אם כרגע מוסיפה חיות לקליפה, אך ביום מן הימים היא תסייענו להתגבר על הקליפה (ובאופן אחר יש להמשיל את הדבר לבן המלך שנולדו לו בנים שם בין הכפריים הפושעים, אמנם עכשיו נכדי המלך הם כפריים פושעים והכאב הוא עצום, אבל כשיתעורר ניצוץ האהבה לסבם המלך, הרי אז הם יעמדו לעזר לאביהם - בן המלך - להתגבר על הפושעים ולצאת משם).

וקל וחומר מתורה שלא לשמה, שאינה בכלל בכוונה ראויה, שחז"ל אמרו "לעולם ילמד אדם שלא לשמה שמתוך זה בא לשמה", שעצם הלימוד "שלא לשמה" הוא גורם לבוא ל"לשמה" - קל וחומר כשהתורה עצמה היא בכוונה ראויה, רק שחטאים מן העבר תופסים אותה לרשות הטומאה, שבוודאי ובוודאי תתגבר על הטומאה ותצא משם.

ומכאן אנו באים לנקודה חדשה בכח התשובה שלפני הלימוד.

כי כבר נאמר, שהאדם גואל את החיות האלקית ממקום הרשע על ידי התשובה, ונמצא אם כן, שהתשובה היא לא רק שהתורה שאני הולך ללמוד לא תיתן חיות לקליפה, אלא שגם שהתורה שכבר נתנה חיות לקליפה - תיגאל ותצא משם. זה לא רק על העתיד אלא גם על העבר. כי באותו רגע שאדם שב אל ה', הוא לוקח איתו את כל התורה והמצוות שקיים אל השי"ת. וכמבואר בכלל בעבודת התשובה, שהיא מוציאה את הניצוצות הקדושים של **החטא,** ובוודאי הניצוצות הקדושים של **הקדושה.** ועל כך נאמר שתשובה מביאה רפואה לעולם.

ג.

יתירה מכל זה צריך לדעת, שלא רק שהתורה עוד תיגאל מן הסטרא אחרא בעת שתשוב בתשובה ביום מן הימים, **אלא שהיא עצמה תחזיר אותך בתשובה! וכמו שאמרו חז"ל "המאור שבה יחזירנו למוטב".** במילים אחרות: לא מדובר בנמחה פורתא שלבסוף התורה תגיע לתיקון, אלא אדרבה, התורה - הזאת הנופלת לקליפה - תביא אותך בכלל לתשובה ולתיקון, ובלי זה לא תוכל לבוא בכלל לתשובה. לא רק בעתיד, אלא בהווה היא כבר פועלת.

הדברים מבוארים ב'תולדות' פרשת חוקת, שגם כשהתורה נופלת לקליפות, עדיין יש לה כח אלקי נשגב להכניע את הרע. זאת אומרת שבמקביל לכך שהיא לדאבוננו מוסיפה חיות לקליפה - היא גם מתישה ומכניעה אותה!

לשבר את האוזן נאמר משל לאיש חכם שנשבה בידי אויבי ארצו, והאויבים מכריחים אותו ללחום עבורם כנגד ארצו. אין לו ברירה והוא חייב ללחום, אבל הוא כל הזמן מטמן מוקשים וזורע מכשולות ששוביו יפלו בהם, ועל אף היותו בשבי ועל אף היותו לוחם כנגד ארצו - עדיין בסתר הוא עובד למען נצחון ארצו, ולבסוף מנצח את האויבים.

והדברים מקורם בקודש מדברי האריז"ל על הפסוק "עת אשר שלט האדם באדם - לרע לו", שמבאר האר"י הקדוש ששליטת האדם דקליפה באדם דקדושה, היא בעצם לרעת הקליפה. הם חושבים שהם שולטים, אך באמת הם רק מפסידים, כי הקדושה מנצלת את היותה במקום הטומאה לחתור תחתיה ומנצחת אותה ביתר שאת. כי הקדושה האלקית תמיד פועלת גילוי, היכן שלא תהיה. ובבחינת "זדונות נעשו לו כזכיות", שמבואר בספה"ק הענין שעל ידי הזדונות דווקא מגיעים לעילוי הקדושה.

ועל כך נאמרו דברי חז"ל הנוראים "הלוואי אותי עזבו ותורתי שמרו", ולכאורה אין לך פלא גדול מזה, שהרי כל תכלית התורה היא דביקות השי"ת, ומה יש בשמירת התורה בלא השי"ת. אך התשובה היא שבהיות שהאדם ירד כאן לעולם הזה והרע שולט עליו, כי יש לו נפש בהמית ויצר הרע, אין לו ברירה אחרת אלא להתחיל בלימוד 'שלא לשמה', וגם כשלדאבון לב תורתו מוסיפה חיות לקליפה, כי למעשה תורת ה' - איך שהיא נראית והיכן שהיא נמצאת - תאיר אותו ותחזיר אותו למוטב.

והדברים האלו אמורים גם לגבי חוטא שפל עד אין קץ, וגם בעל עבירה חילוני שעבר על כל העבירות שבתורה אם יעסוק בתורה "המאור שבה יחזירנו למוטב", **אך תנאי אחד יש לכך, אותו מציב הרמח"ל הקדוש, והוא: להאמין בקדושת התורה,** לדעת שיש בה אור השי"ת, ולא להתייחס אליה כחכמה בעלמא. כי כל ה"חזרה למוטב" היא על ידי "המאור שבה", אך אם אינו מאמין באור, לא יפעל האור. אולם ב"ה שכולנו מאמינים בני מאמינים בקדושת התורה ויוצאים מתוך הנחת יסוד זה, על כן הלוואי תורתו נשמרו בכל מצב ובכל תנאי, והיא תחזירנו למוטב אמן.

בהצלחה וסייעתא דשמיא!

יהודים רכים מתחננים גם הם לקבל את הגליון! לתרומה 500 גליונות בכסף 350 ש"ח • 1000 גליונות בכסף 600 ש"ח • 2000 גליונות בכסף 1000 ש"ח • לתרומה חייג 05041-31519

אחראי ראשי של מערכת ההפצה: 05832-88350 | לרכוש חלק הטוקרים בארה"ק להשיג הגליון: ירושלים ובית שמש חריש וטבריה בכל בתי מדרשנו | אזור רוממה בירושלים: 05271-81250 | בני ברק: רחוב סוקולוב 23 05276-19586 | חזון איש 8 05331-44147 | רחוב יחזקאל 4 (מערב ב"ב) קומה לדרת | ביה"ח 'מעייני הישועה' | אזור מקור ברוך בירושלים, רח' החשמונאים 11 קומה עליונה, יקובוביץ: 05341-90048 | נני נאולה: ידמיהו 60 כניסה ב' (i-)
כיתר: נבעה A הענבי רח' הבבא סאלי 13/8 05832-88350 | אלעד: בית"מ ר' ויזניץ "צמח צדיק" רחוב ר' יונתן בן עוזיאל | מודיעין עילית: הופמאן רחוב רשב"י 24 / בבית"מ 'קהילת החסידים' | אשדוד: רובע ז': מקוה ויזניץ רח' בעל הנס 05485-91762